

III ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ ТА МИСТЕЦТВІ»

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШІНСЬКОГО

Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

ХУДОЖНЬО-
ГРАФІЧНИЙ
ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА ДИЗАЙНУ

23-24 КВІТНЯ 2026 Р.
м. Одеса, Україна

Міністерство освіти і науки України

**Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
художньо-графічний факультет
кафедра професійної освіти та дизайну**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**III ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ
ТА МИСТЕЦТВІ»**

23-24 квітня 2026 р.

Одеса, 2026

УДК: 378:[37+7]:001.895

I-66

DOI: 10.5281/zenodo.21358452

Рекомендовано до друку Вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (протокол № 15 від 25.06.2026 р.)

Рецензенти:

Бредньова Віра Петрівна, кандидат технічних наук, професор кафедри
нарисної геометрії та інженерної графіки Одеської державної академії
будівництва та архітектури;

Бартенєва Ірина Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

I-66 Інноватика в освіті, дизайні та мистецтві : матеріали III Всеукраїнської
науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса,
23-24 квітня 2026 року. Одеса: Університет Ушинського, 2026. 301 с.

До збірника увійшли матеріали III Всеукраїнської науково-практичної
конференції «Інноватика в освіті, дизайні та мистецтві», яка відбулася у
Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» 23–24 квітня 2026 року. Матеріали
конференції відображають науково-дослідницькі та методично орієнтовані
підходи, а також сучасні тенденції використання інновацій і висвітлюють
актуальні проблеми освіти, дизайну та мистецтва в контексті сьогодення.

Збірник призначений для науковців (докторантів, аспірантів),
здобувачів вищої освіти вітчизняних і зарубіжних закладів, педагогічних
працівників різних типів освітніх установ, а також художників, дизайнерів і
представників творчих індустрій.

Відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності в
текстах доповідей несуть їх автори.

© Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського», 2026

© Колектив авторів, 2026

«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ ТА МИСТЕЦТВІ»

23-24 квітня 2026 р.

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

Штайнер Тетяна Віталіївна – викладачка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Заступник голови:

Лісогор Алла Вікторівна – викладачка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Відповідальний секретар конференції:

Шедіна Світлана Віталіївна – викладачка-стажистка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Твердохлібова Яніна Миколаївна – виконувачка обов'язків деканки художньо-графічного факультету Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Усов Валентин Валентинович – завідувач кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор фізико-математичних наук, професор;

Колесова Олена Анатоліївна – кандидатка філософських наук, старша викладачка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Кібіч Денис Олександрович – доктор філософії, викладач кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Страутман Лінда Леонідівна – асистентка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Орос І. В. СУЧАСНА ДРУКОВАНА ГРАФІКА: ІННОВАЦІЙНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ КНИЖКОВОГО ЗНАКА (ЕКСЛІБРИСА)	245
Салфетенко Ю. О., Котова О. О. ІМЕРСИВНІ МЕТОДИ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ПЕЙЗАЖНОГО ЖИВОПИСУ	248
Самеляк Є. І., Пономаренко М. В. КВІТКОВІ МОТИВИ В ТВОРЧОСТІ АЛЛИ ГОРСЬКОЇ: ОСОБЛИВОСТІ ХУДОЖНЬОГО РІШЕННЯ	255
Соловійова К. О., Колесова О. А. ВІЗУАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ЮВЕЛІРНИХ БРЕНДІВ: ВІД ТРАДИЦІЇ ДО СУЧАСНОСТІ	260
Тарасенко А. А. ЕВОЛЮЦІЯ АЛЬБОМНОГО ВИДАННЯ: СИНТЕЗ ТРАДИЦІЙНОГО МИСТЕЦТВОЗНАВЧОГО АНАЛІЗУ ТА ЦИФРОВОЇ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ	264
Твердохлібова Я. М. ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬОЇ МЕНТАЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ХУДОЖНИКІВ-ПЕДАГОГІВ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	270
Романов А. А., Пономаренко М. В., Богайчук Л. Р. КВІТИ ТА ПТАХИ ЯК МОТИВ ДЕКОРУВАННЯ ОДЯГУ	273
Рудой В. В. КЕРАМІКА МАЛИХ ФОРМ КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ПОЄДНАННЯ ТРАДИЦІЇ ТА ІННОВАТИКИ	279
Фещенко Я. Я., Носенко А. І. ОБРАЗ ЛЮДИНИ У ХУДОЖНЬОМУ ТКАЦТВІ: ІСТОРИЧНА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА СПЕЦИФІКА ХУДОЖНЬОГО РІШЕННЯ	282
Шевела М. В., Котова О. О. СТВОРЕННЯ ТЕАТРАЛЬНОГО ОБРАЗУ В ПОРТРЕТІ ЗАСОБАМИ ЖИВОПИСУ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ	289
Юренко А. С., Щербакова Л. А. ХУДОЖНІЙ РОЗПИС НА СКЛІ: ЕВОЛЮЦІЯ ТА РОЗВИТОК У МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРІ	295

КЕРАМІКА МАЛИХ ФОРМ КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ПОЄДНАННЯ ТРАДИЦІЇ ТА ІННОВАТИКИ

Рудой Вадим Володимирович,

*викладач кафедри теорії і методики декоративно-прикладного мистецтва та графіки, Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»,
м. Одеса, Україна*

Ключові слова: *художня кераміка, мала пластика, традиційні технології, інноватика в мистецтві, концептуалізм, декоративно-прикладне мистецтво.*

Сучасна художня кераміка малих форм переживає етап інтенсивної концептуалізації, у межах якого на перший план виходить не стільки утилітарне призначення предмета, скільки його здатність до символічного узагальнення, пластичного експерименту та художньої комунікації. Якщо раніше керамічний виріб переважно розглядався як функціональний або декоративний об'єкт, то сьогодні він дедалі частіше постає самостійним носієм авторської ідеї, емоційного висловлювання та культурного змісту. У цьому контексті особливої актуальності набуває проблема поєднання традиційних засад керамічного ремесла з новітніми художніми практиками, що є важливим і для системи професійної підготовки майбутніх митців.

Насамперед слід наголосити, що традиція виступає смисловим і технологічним базисом розвитку сучасної кераміки малих форм. Українська народна кераміка, сформована протягом століть, містить багатий арсенал пластичних рішень, орнаментальних структур, символічних мотивів і технологічних прийомів. Орієнтація на архаїчні форми – зооморфну пластику, народну іграшку, обрядовий посуд, декоративні свищики – дозволяє сучасному митцю зберігати зв'язок із національним культурним кодом та історичною пам'яттю [1, с. 210].

Водночас використання класичних технік обробки поверхні – риткування, лощення, ангобування, полив'яного розпису – забезпечує матеріальну автентичність твору та сприяє збереженню професійної спадкоємності. Саме традиційні технології створюють фундамент, на якому можливе подальше інноваційне оновлення художньої форми.

Таким чином, традиція у сучасній кераміці не є застиглим каноном, а функціонує як динамічний ресурс творчого переосмислення.

Разом із тим сучасна кераміка малих форм активно демонструє тенденції до інноваційних трансформацій. Передусім це виявляється у відмові від стандартних композиційних схем та розширенні меж використання матеріалу. Керамічний об'єкт дедалі частіше набуває ознак мікроскульптури, де провідним стає не декоративний ефект, а метафоричний зміст, концептуальна ідея та авторська інтерпретація реальності [2, с. 144]. Унаслідок цього малі форми переходять із площини ремісничого виробу у сферу актуального мистецтва.

Особливо показовими є технологічні експерименти сучасних художників-керамістів. Йдеться про поєднання глини з металом, деревом, склом, текстилем та полімерними матеріалами, використання складних видів випалу, зокрема раку, димлення, редукційного випалу, а також залучення цифрових методів проектування форми та 3D-моделювання [2, с. 146]. Такі практики істотно розширюють межі традиційного розуміння кераміки як матеріалу та відкривають нові можливості пластичної виразності.

Не менш значущою тенденцією є звернення до естетики мінімалізму, що відповідає актуальним світовим процесам у дизайні та сучасному мистецтві. У центрі уваги митця опиняються природна фактура глини, лаконізм форми, стримана кольорова палітра та виразність матеріалу як такого. У цьому випадку художній образ формується не за рахунок зовнішньої декоративності, а через тонке осмислення структури, маси, ритму й простору [3, с. 112].

У контексті мистецької освіти важливого значення набувають методичні аспекти підготовки фахівців у галузі художньої кераміки. Освітній процес на художньо-графічних факультетах має будуватися на принципі спадкоємності, відповідно до якого засвоєння фундаментальних основ декоративно-прикладного мистецтва передуює етапу самостійного творчого моделювання [1, с. 15]. Студенти повинні опановувати не лише техніку роботи з матеріалом, а й історико-культурний контекст розвитку кераміки, закономірності композиції, основи формотворення та символічну мову предмета.

Крім того, сучасна підготовка майбутнього митця вимагає розвитку навичок концептуального аналізу. Ідеться про здатність трансформувати традиційний образ у сучасний арт-об'єкт через пластичну мову, авторську метафору та актуальний культурний зміст.

Саме така стратегія дозволяє студентам переходити від репродуктивного відтворення народних зразків до створення оригінальних творів, які поєднують національну основу з сучасним художнім мисленням [3, с. 110].

Показово, що синтез традиції та інноватики забезпечує життєздатність кераміки малих форм у сучасному культурному просторі. Традиція виступає гарантом художньої якості, професійної дисципліни та етнокультурної самобутності, тоді як інноваційні підходи забезпечують актуальність, експериментальність і відкритість до нових форм комунікації. Завдяки цьому кераміка перестає бути виключно декоративно-прикладним явищем і набуває статусу універсального мистецького медіума.

Отже, кераміка малих форм у сучасних умовах постає як перспективний напрям художньої творчості, у якому органічно поєднуються історична спадщина та новаторські пошуки. Для системи мистецької освіти це означає необхідність гармонійного поєднання академічної підготовки, вивчення традиційних технологій і стимулювання експериментального мислення. Саме такий підхід створює умови для формування творчої особистості митця, здатного працювати в контексті національної культури та глобальних мистецьких процесів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонович Є.А. *Декоративно-прикладне мистецтво* : підручник для студентів художньо-графічних факультетів. Львів : Світ, 1993. 272 с.
2. Голубець О.М. Сучасна кераміка: між традицією та інновацією. *Мистецтвознавство України*. 2017. Вип. 17. С. 142–148.
3. Шмаглий В.Б. Кераміка малих форм: особливості пластичної мови та художнього образу. *Мистецтво та освіта*. 2019. № 3. С. 110–115.